

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torekih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . . . 2.00, izven Avstrije t. 1.40; za tri mesece . . . 5.00; za pol leta . . . 10.00; za eno leto . . . 18.00. Na naročbo brez priložne naročnine se ne jemlje oziroma. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 22. nč., izven Trsta po 24. nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4. nč., izven Trsta 5. nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglas se računa po tarifi v petih; za naslove s debelimi črkami se plačuje preostor, kolikor obsega navadnih vestih. Poslani, osmrtnice in javnozdravila, domaći oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredu: ulica Caserma št. 18. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulice Molino picolo št. 3, II. nadst. Odprta reklamacija se pristoja pošilja.

„V edinosti je moč“.

Častitim našim gg. naročnikom!

Blizu se konec leta, radi česar mora podpisano upravnništvo poravnati svoje račune. Ker pa velik del častitih gg. naročnikov ni še doposlal naročnine do konca leta, prosimo, da vsak stori svoje dolžnost do 20. t. m., ker se bo z istim dnevom počelo iztirjavati zastanke poštanim nalogom. Naročniki so naša glavna podpora, a nemarnost v plačevanju provzročuje listu nepotrebne sitnosti in težave.

Upravnništvo „Edinosti“.

Za Istro.

Vsled mnogih elementarnih nezd, ki so zadele v zadnjih časih razne predele monarhije, in vsled predlogov, ki so jih stavili razni poslanci, predložila je vlada nedavno poslanski zbornici zakonsko predlog, s katero je prosila zbornico, naj ista dovoli, da sme (vlada) potrositi 400.000 gld. za oškodovane kraje, in to takó, da izda 200.000 gld. za poškodovance v mestu Mostu na Čerkem, 100.000 za poškodovance v raznih krajih na Čerkem, 40.000 za nekatere druge že določene pokrajine, a 60.000 za poškodovance v onih drugih pokrajinah, za koje se ničesar še določilo ni.

Proračunski odsek se je posvetoval o tem predlogu, ter pritrtil istemu v celoti; dodal pa je še, da je vladi poizvedovati povsodi, kjer so se dogodile škode ter pomoči onim, ki trpe bedo. Ako bi pa označena svota ne zadostovala, zahteva naj od zbornice novega kredita.

Pri razpravi o tem predlogu dne 27. in 29. oglašili so se mnogi govorniki, med istimi tudi zastopnik naše siromašne Istre — nemorni Vekoslav Spinčič. Vsi so izražali svoje zadovoljstvo na tem, da je prišlo do tega predloga, nekateri so predlagali več svote, drugi so se pritoževali, da so vladni organi čisto počasni v tem pogledu in da podpore valed tega prihajajo prekasno. Le-ti poslednji so opozarjali vlado na latinski pregovor, da dvakrat dá oni, ki hitro dá.

Posl. Spinčič je rekel: „Mene je njegova prevzgojenost, gospod predsednik, zapisal med protigovornike, toda jaz hočem govoriti za. Ne štejem v zlo gospodu predsedniku, da je tako storil, saj je že navajen temu, da me mora skoro vsakokrat zabeležiti kot protigovornika. Sedaj pa, zlasti v tem slučaju, nečem govoriti proti, ker predpostavljam, da proračunski odsek predlaga kredit samo zaradi tega, ker je uvidel, da nujno treba pomoči. Jaz hočem dotični predlog proračunskega odseka še nekoliko razširiti v zmislu, da se pomoč razširi tudi na neke predele Istre. Glasoval bodem tudi za predlog, ki ga je malo popred prečital posl. Fürnkranz (nasvetoval je več svoto za poškodovance). Ako pa ne bode vsprejet njegov predlog glasoval

bodem za manje, za ono, kar predlaga proračunski odsek.

Istra je poznana kot siromašna zemlja. Ali ravno za to Istro, koje popisujejo in pripoznavajo kot jako siromašno, ravno za to Istro, sosebno za njeno kmečko prebivalstvo, stori se jako malo od strani c. k. vlade, da niti ne govorim o deželnem odboru istrskem, kojemu poslednjemu bi bila tudi dolžnost, da pomore temu prebivalstvu.

Severni del Istre je pokrit pečinami in kamenjem, kakor je to znano vsakomur, ki se je le enkrat vozil preko Divače in Kozine v Istro.

Samo tu pa tam je kaj velikim trudom obdelane zemlje. In ravno v tem tudi sicer jako siromašnem predelu je bilo po leti tega leta v nekaterih davčnih občinah jako škodljivih elementarnih nezd. To so davčne občine Movraž, Sočerga in Rakitovec v krajni občini bužetski, in davčna občina Zazid v krajni občini dekanski, vse štiri v okraju koperskem. Dne 23. julija sta močan naliiv in strašna toča uprav opustošila ta predel; uničila sta grozdje in žito, vinograde storila neplodne za več let, z nekaterih njiv in vinogradov sta odnesla zemljo, a druga polja in livade pokrila peskom in kamenjem. (Čujte!)

Kar je ostalo še dne 23. julija, zlasti v Zazidu, to je bilo popolnoma uničeno dne 14. avgusta, tako, da so brez tega že siromašni ljudje prišli na beraško palico. Občina Zazid napravila je prošnjo na Njegovo veličanstvo, našega premiločljivega cesarja in kralja, na deželni odbor in na ministerstvo za notranje stvari, a danes je priročena prošnja na državni zbor.

Za ostale tri občine, v krajni občini bužetski, odposlala je le-ta prošnja na visoko c. k. namestništvo v Trstu.

Poročil o teh elementarnih nezdah je moralo že dospeti na ministerstvo za notranje stvari in ljudem bi se maralo res pomoči in ne odlašati s tem. Kaka je bila tedaj toča, moremo soditi po tem, da je pobila več ovac in da ima sama občina Zazid, broječa 260 stanovnikov, 12000 gld. škode (Čujte!) Kaj je 12000 gld. za občino z 260 prebivalci, to lahko sami sodite. Ljudje so na beraški palici in pričakujejo zime v veliki skrbi.

Na podlagi povedanega stavljam predlog, da se v oddelek 2. predloga proračunskega odseka uvrsti še to-le:

„Izkaze o škodah, provzročenih po elementarnih dogodkih in morebitne podpore raztegniti je tudi na prebivalce davčnih občin Movraž, Sočerga in Rakitovec v krajni občini bužetski in na občino Zazid v krajni občini dekanski, vse v okraju koperskem, zašle po naliivih in točah v največjo bedo, in v obče na vse one v Istri, ki so oškodovani po elementarnih nezdah.“

Te poslednje besede mi je pojasniti v toliko, da niso bile elementarne nezdode

samo v imenovanih štirih občinah, ampak tudi v mnogih drugih občinah Istre. V onih štirih so prebivalci najbolj oškodovani, ali je tudi drugih, ki so tudi oškodovane. Priporočam visoki zbornici, da pritrdi mojemu predlogu (Dobro.)

Predlog je bil zadostno podprt in predsednik je naznanil, da je tudi ta predlog v razpravi.

V seji dne 29. je je priporočil poročevalec o vsej zakonski predlogi, naj se vsprejme tudi predlog posl. Spinčiča, koji predlog je bil tudi res vsprejet soglasno.

Sedaj je na c. k. okrajnih oblastih, da čim preje, v kolikor niso že storile tega, napravijo izkaze in da storijo predloge za podporo, da pride ta podpora, če tudi pozno, vendar pa še v pravi čas, da se bodo mogli ljudje preživeti čez zimo ter obdelati svoja polja.

Politiške vesti.

V Trstu, dne 16. decembra 1895.

Državni zbor. Minolo soboto se je pričela v poslanski zbornici podrobna razprava o proračunu. V večernem izdanju od minole sobote smo že povedali, da je pri poglavju „najvišji dvor“ grajal dr. Lueger, da se mnogim deputacijam zapira pot do najvišjega prestola. Grof Badeni je odgovoril takoj, da je odvisno izključljivo le od najvišje volje, da-li sme kdo pred prestol ali ne. Vendar pa bi se vlada, ako bi jo kdo vprašal za to, vsikdar izjavila, da je vsako deputacijo dopustiti pred prestol, zlasti pa v takih slučajih, ko se iste hočejo pritoževati proti postopanju vlade. Priznati nam je, da se je gosp. ministerski predsednik ob tej priliki postavil na povsem korektno stališče in ne preostaja nam drugega, nego da izrečemo željo, da bi tudi dejanja vsikdar tudi res odgovarjala tem besedam.

Pri poglavju „Državni zbor“ je govoril krščansko socialni poslanec Scheicher, ki je zahteval splošno volilno pravo, prirejeno tako, da bi se jednaki in sorodni poklici družili v skupine, ki bi volile poslance. Generalna govornika o omenjenem poglavju sta bila poslanca Šamaneck in Kaiser, ki sta govorila o tem, da se nenemski govori ne beležijo v zapisnike. Poročevalec grof Palffy je pojasnil, da so za tako postopanje odločilni le praktični razlogi. V razpravi o poglavju „ministerski svet“ so govorili posl. Biankini, Schücker, Laginja in Steiner. Dasi prinesemo Laginjev govor doslovno, vendar opažamo že tu, da se je ta vestni in vrli naš zastopnik pritoževal na zapostavljanje hrvatskega in slovenskega jezika pri sodiščih, da se je izrekel za pomnoženje sodnih okrajev po Istri in je zahteval, da se v Istri zasnuje jedna hrvatska srednja šola. Posl. Spinčič je interpeloval trgovinskega ministra radi čožotskih ribičev, ki močno škodujejo domačemu lovu. Pri razpravi o dispo-

zicijskem fondu govoril je mladočeski posl. Lang — proti!

Shodi na Dunaju. Včeraj so se vršili na Dunaju trije shodi antisemitskih žensk in pa jeden shod socialnih demokratov, na kojem so se bavili z volilno preosnovo. Jeden govornikov je povedal, da pri tiskarju Badenijske volilne preosnove v državni tiskarni je vsak stavec dobil le po jedno vrstico, da ne bi spoznali vse preosnove. Koncem zborovanja so seveda demonstrirali za splošno volilno pravo in je bilo zaprtih več njih.

Deputacija Malorusov, došla na Dunaj, odposlala je v nadejlo posebno odposlanstvo k grofu Badeniju. Poslednji jim je prijavil, da cesar vsprejme v ponedeljek (danes) odposlanstvo 6 mož, koja naj mu izroči spomenico.

Italija v Afriki. Dnevi se vrste in prinašajo vesti iz Afrike, jedno bolj žalostno od druge. Danes očevidno negre več za to, kako bi italijanska vojska rešila čast orožja italijanskega, porušenega v teh dneh, ampak gre veliko bolj že za to, da obvaruje padca svoje glavno in menda tudi še je dino varno zavetišče — glavno mesto Eritreje: Masava. Zasebni listi javljajo, da Italijani žive doli v groznem strahu, ker se širi govorica, da šoanci (črno pleme) so že na poti proti Hararju, da napadejo Masavo. In ako res pride do tega, potem smemo reči, da je Italija doživela v Afriki ne le gorostasen flesco, ampak pravo narodno nesrečo. A ne le zasebna pisma slikajo položnje v najtemnejših barvah, ampak tudi uradna poročila zvane naravnost obupano. Te poročila priznavajo, da je celo Makallé popolnoma obkoljeno po sovražniku in da je pretrgana zveza med Makallé in Adigratom. (Adigrat leži proti jugu od glavnega mesta Masave v pokrajini Tigré, a severno od kraja Makallé). Pozicija v Makallé je sicer utrjena; ker pa so se utrube napravile veliki naglici, boje se, da se ne bodo moge upirati sovražniku. Najžalostnejše pa je to, da pomoč iz Italije ne bode mogla dospeti pravočasno, da bi rešila italijansko posadko v Makallé. Vojaški krogi pa menijo, da je celo mogoče, da šoanci niti ne napadejo utrdb, ampak pustivši iste na strani, kar udarijo proti glavnemu mestu. V kakem groznem položnju so Italijani, je razvidno iz tega, da oni, ki so se borili in so pogazili četo majorja Tosellija, so bili le sprednja straža, in da glavna vojska še le pride. Ista šteje baje do 100 000 mož.

Italijanski parlament se bavi seveda le z dogodki v Afriki. Imbriani je nasvetoval, naj se Italija umakne iz Eritreje, Cavalotti pa je silno napadal vlado. Členi sedanje vlade značijo neprestano nevarnost; ta vlada je nesposobna. Vsakako pa — menil je — treba rešiti čast Italije in njenega orožja. Ali kakó, ko je Afrika takó daleč? Lahko je držati lepe govore v bombastičnih frazah, teško pa — ponagati.

ob priliki lakote in draginje, da si ljudje morejo zaslužiti denarja, da ne poginejo od glada. Ni čuda, da je slavni Aleksander Humboldt imenoval Prago po lepoti tretje mesto na svetu. Tu pred narodnim gledališčem stoji Gašo, veličastno, samosvestno ko Zvez — ravno radi tega ponosa in samosvestnosti prišlo se ga je tudi že ime „Olimp“ — in glede mimoidoče dame, toda nijedna nima rudeče cvetke! Mi smo odšli v kavarno „Slavijo“ ter od tam opaževali Gašo. Do tri četrt na pet je stal Gašo tam in potrpežljivo čakal, toda dame ni bilo; prezebeval je kot pes — pihal je hud veter in Gašo je imel na sebi samo lahno vrhno suknjo. Mi pa smo sedeli v kavarni in na Gašino zaljubljenost in njegov sestanek pili izborni plzensko pivo. (Dolje prih.)

PODLISTEK.

Gašin rendez-vous.

Praska humoreska.

Spisal J. P.

(Dalje.)

„Pred narodnim gledališčem je ravno pripraven prostor za take stvari. Pojdimo lepo v kavarno „Slavijo, katera je ravno nasproti, pa bodemo gledali Gašo, kako čaka in prezebuje v svoji vrhni suknji, mi pa bodemo sedeli v topli zakurjeni sobi ter se mu smejali.“

„Zato ravno smo ga pozvali tje! O, Jambro in jaz, jeden in drugi stari praktikus v takih stvarih! Toda štiri bode takoj! Gjukan in Mali, brzo končajta partijo! Pojdimo gledat Gašo in njegovo Andulko!“

„Ravno sva končala!“

„Torej pojdimo!“

„Ma četa! Na zdar!“, od naše strani, kateremu je odgovarjal natakak „Službenik! Poroučim se!“ in odšli smo gledat Gašo.

III.

Prestavi se dragi čitatelj v duhu v zlato Prago, v Ferdinandovo ulico. Ako si bil kedaj že v tem kraljevskem mestu, ostala Ti je gotovo v neizbrisnem spominu divna Ferdinandka — kakor je tukaj kratko malo imenujemo, in „Nabrežje“. Na Ferdinandki na obeh straneh velikanke hiše modernega sloga, med njimi spomin iz minule slave dobe, ko je zlata Praga imela srečnejše čase, ko se je bratom Čehom obetala srečnejša bodočnost — stara uršulinska cerkev s samostanom. Na konci ceste pa stoji na levi strani narodno gledališče, biser umetnosti in zlate

Prage, na kateri se Čehi lahko ozirajo s ponosom, češ, to je naše delo, to smo si pridobili sami, kakor je povdarjal grof Lazansky o priliki otvoritve narodopisne razstave češkoslovanske, s katero so si severni naši bratje vpleli nov lavor-venec narodno slave. Ko dospesh na obrežje, obstojiš ko okamenel. To-liko divote in krasote! Pred Tabo srebropena Vltava, — kakor jo imenuje češka narodna pesen — Mala strana in — Hradčani, velikanški kraljevi grad z Daliborko in cerkvijo sv. Vida. Pogled se Ti odpre, da ga oko ni še tacega videlo. Na levo, od grada na griču premonstratenzarski samostan Strachov — najbogatejša opatija v vsej Avstriji — dalje gora sv. Lavrencija z Petfinom, kjer se nahaja Elflinov stolp en miniature, namreč v visokosti 60 m., in pa takojimenovani zid gladu, kojega je blagi Karol IV. dal zidati

Položenje na Vstoku. Večina drugih postajnih ladij je že dospela v Carigrad in tako je slednjič vendar zmogla združena evropska diplomacija nad — sultanom. Sultan je odredil, da je najstrože kaznovati vse one, ki so ropali, morili in požigali. Vojaki morajo povsodi napraviti mir z vso energijo.

Različne vesti.

Imenovanja in premeščenja pri sodiščih. Minister za pravosodje imenoval je pristava pri okr. sodišču v Lošinju Perisića, in pristava v Pazinu Giacomolija pristava pri deželni sodišču v Trstu, pristava Sbiša v Bujah pa pristavom pri okrožnem sodišču v Rovinju. — Premeščena sta: pristava okrajnih sodišč Martinelli iz Buzeta v Trzic na Goriskem in Isopp iz Tolmina v Lošinju. — Pristavi za okrajna sodišča so imenovani avskultantje: Sbiša za Buje, Strausgiti za Pazin, Guzeij za Buzet, Pascoletto za Sežano, Vidos za Tolmin.

Imenovanje pri financih. Predsedništvo c. kr. finančnega ravnateljstva na Primorskem imenovalo je blagajniškega oficijala Avgustina pl. Bosizia računarskim oficijalom v X. pl. razr., in blagajniškega asistenta Adama Kollmanna blagajniškim oficijalom pri tukajšnjem deželni finančni blagajni.

Najden in darovan zaklad družbi sv. Cirila in Metoda. Med lepimi čitateljicami in čestitimi čitatelji teh vrstic jih je gotovo mnogo, ki hranijo kaka bolj stara pisma, ali pa za druge vedo, ki jih imajo. — Nismo tako radovedni, da bi zahtevali teh skrivnostij, prosimo le poštne znamke ali marke, prilepljene na teh pismih. Čemu, to povemo kaj! Poslušajte! Neka posebna manija se je polastila na tisoč in tisoč ljudi vseh starosti, stanov in narodov v različnih deželah sveta, ki zbirajo različne poštne marke, kakoršnih je na svetu že okoli 30.000 različnih. Zbiratelji (philatelisti imenovani) prilepljajo in hranijo različne take znamke v krasnih platnicah in jih visoko cenijo. Vsaka poštna znamka ima svojo vrednost, čem redkeja, tem dražja. Polastila se jih je trgovina, nastala je posebna književnost in strokovnjaško časopisje v različnih jezikih, pri katerih si jih kruh služi na tisoče. — Vidite ljube in dragi, da bi se dalo tudi pri nas iz taceh znamk, ki vam brez vrednosti leže v kakem kotu, pridobiti marsikako krono, mogoče tudi prav veliko svoto za našo nam vsem drago družbo sv. Cirila in Metoda, in to brez požrtvovalnosti in posebnega truda. Ali bi ne bil to najden in darovan zaklad? Prosimo, pogledjte malo po svojih skritih shrambah in poprašujte tudi druge, ki bivajo v inozemstvu, saj je dohodek namenjen plemeniti stvari! Prilepljene marke naj se odstrijejo nepoškodovano z nekoliko papirjem okrog. — Ne zbirajo se pa le same poštne znamke, temveč vse druge poštne stvari, na katerih je vtisnjena znamka, toraj ne prilepljena. Take reči so: dopisnice, zavite (Couvert), zalepka itd. Samo morajo te reči potem cele biti, kakor so bile kupljene, toraj cela dopisnica itd. in ne samo oni del z znamko. Če so popisane in v rabi bile, nič ne de, so navadno še bolj zahtevane. Inozemske so navadno več vredne, kakor naše; stare boljše kakor sedanje; navadne sedanje naše in tudi druge, evropske, velikih dežela niso skoraj nič vredne. — Tu dodajemo, da pred letom 1840. niso bile poštne znamke nikjer v rabi, pri nas v Avstriji smo jih dobili še-le 1850. leta in od tiste dobe imamo jih zdaj že v 7. obliki. Neke vrste avstrijskih časopisnih znamk izza let 1850—1857, so jako redke in veljavne, tako tudi celi zaviti izza let 1861—1863. Sedanjih balkanskih dežel (črnogorske, bolgarske in tudi srbske) so pa nekaj vredne. Sploh nam ne dopušča prostor povedati ob kratkem, katere so sploh kaj vredne, katere nič. Nabirajte vse, kar smo gori omenili! Kam in komu potem poslati? Naš rojak in svedok v tej stvari: g. Anton Možina v Gmunden, Gorenja Avstrijska, se nam je ponudil sprejemati poslano (frankovano vse, in če je kaj posebnega, bi bilo dobro v priporočnem pismu!). On pregleda vse, prerešeta in proda ter naznani o svojem času v „Edinosti“ o vsaki pošiljki. Na delo torej drage in dragi!

Glasbeni večer v slovenski čitalnici. Minolo soboto v naši čitalnici vršivši se „glasbeni večer“ vspjel je povsem povojno, toliko

glede na mnogobrojno udeležbo, kolikor tudi na umetniško izvajanje posamičnih točk razporeda. Naša naloga seveda ni, da bi take „besede“, pri kojih navadno sodelujejo člani večinoma iz prijaznosti in rodoljubja, presojali se strogo umetniškega stališča, in v tem zmislu smemo trditi, da smo bili povsem zadovoljni s tem, kar smo slišali minolo soboto v slovenski čitalnici. Na prvem mestu nam je seveda omenjati gospodičino T. Lavričeve, v kateri smo spoznali res vilo izsolano pevko s krasnim polno donečim mezzosopranom. Predavanje gospice pevke je vseskozi odgovarjalo umetniškim pravilom in zahtevam ter je vsled tega tudi doseglo popoln uspeh, ki se je izražal v burnem odobravanju, sledivšem vsaki točki. Gospodičina pevka je bila primorana dodati še in ponavljati mišno francosko pesmico. Gospodičina G. Lavričeva je vse pesmi spremljala na klaviru, diskretno in s finim nijansiranjem.

Gospod Vlad. Odstrčil nam je že dobro znan kot pijanist velike tehniške okretnosti in je tudi to pot vnovič utrdil svoj dobri glas s točkami, koje je izvajal. Tudi gosp. „*“ nam je ugajal povsem. Igral je nežno in je dokazal, da dobro vlada svoj instrument. Obema pospoda bi želeli samo nekoliko več temperamenta in tiste krepke energije, katero se ponaša gospodičina pevka zadnjega glasbenega večera. G. Zl. Vrba spemljaj je goslarja „*“, kakor vselej, diskretno in pravilno. Razum tega pa je omenjeni gosp. predaval tudi melodram „Trije jahači“, pri kojem ga je spremljal g. Odstrčil. Melodram je našemu občinstvu še nekaj povsem novega in nenavadnega in zdi se nam, da vsled tega tudi ne vzbuja pri istem pravega razumevanja in zanimanja, ne glede na to, da je le strogo in vseskozi glasbeno izobraženo občinstvo v stanu popolnoma prodreti v duh te vrste glasbene in dramatične umetnosti. Vso hvalo in priznanje moramo torej izrekati g. Vrbi, da se je že v drugič potrudil uvesti melodram na vzpored naših veselice, oziroma koncertov. Gosp. Vrba je Čeh in je deklariral slovenski; ali res ni nikogar med slovenskim mladim razumnostvom, ki bi mogel in hotel v prihodnje prevzeti jednake točke?

Pri konci smo se svojim poročilom. Čestiti čitatelj se morda čudi, da smo poročali samo o sodelujočih močeh; da pa nikakor nismo omenjali posamičnih točk. Vzrok je pač ta, da med vsemi točkami ni bila niti jedna slovenska, ali hrvaška, k slovenskim v obče bi pa mogli le z vso silo pristevati melodram „Trije jahači“, v kojem je na nemške, seveda poslovenjene besede N. Lenau-a spremljajočo glasbo zložil K. Hoffmeister, Čeh in učitelj na šoli Glasbene Matice v Ljubljani, in pa zadnjo točko Poljaka Fr. Chopina. Da nas nisti ti dve točki vsaj nekoliko spominjali na slovensko glasbo, res ne bili bi se spominjali, da smo na glasbenem večeru — v slovenski čitalnici!

Želeči, da bi se prireditelji čitalniških veselice v prihodnje zopet, kakor do sedaj, če že ne povsem, pa vsaj večinoma ali deloma ozirali na slovensko glasbo, moramo koncem še pohvalno omenjati, da se je glasbeni večer minole sobote menda res pričel po glasu vabila: točno ob 8½ uri, kajti naš poročevalac je, kot zagrizen konservativec, držeč se starih tradicij pri slovenskih veseliceh, menil, da se glasbeni večer v najugodnejšem slučaju prične ob 9 uri, in je tako res — zamudil prvo točko.

Odbor akad. društva „Slovenije“ na Dunaju se je na III. rednem občnem zboru dne 7. t. m. preimenoval sledeče: Predsednik, stud. phil. Jožef Reiser. Podpredsednik, stud. iur. Fran Stupica. Tajnikov namestnik, stud. iur. Karol Stefin. Blagajnik, stud. iur. Ivan Vrančič. Knjižničar, stud. phil. Fran Goršič. Arhivar, stud. phil. Stanko Benk. Gospodarjev namestnik, stud. phil. Fran Jesenko.

Društvo „tržaški tramway“ podaljšalo je progo Barriera-Stazione do vhoda na postajo južne železnice, progo v novem pristanišču (punto franco) pa do skladišča št. 26.

Kužne bolezni v Trstu. V tednu od 7. do 14. bilo je prijavljenih v tržaški občini 57 novih slučajev davice (D), 4 slučajji škrlatice, 2 slučajja ležarja in 1 sl. ošpic. Umrlo je 7 otrok za davico, in 1 za škrlatice.

Zmrznili? Minolo soboto našli so ljudje v bližini ulice S. Francesco mrtvega moškega. Obvestili so o tem policijski komi-

sarjat v ulici Scussa, kateri je poslal na lice mesta posebno komisijo. Zdravnik je konstatoval, da je mož brčkone zmrznil, kajti obležal je menda po noči v mlaki na potu. Truplo ponesrečenega odpeljali so v mrtvašnico pri sv. Justu in tam so pozneje spoznali v mrtliču 64letnega mešetarja Simona Fantona, bivšega trgovca. Ponesrečenega spoznal je njegov sin, ki je mesarski pomočnik v Trstu.

O nesreči na Reki. V poslednjem izdanku sporočili smo na kratko, da se je na Reki podrla že zopet hiša, katere še niso dogradili. O tej nesreči poročajo z Reke: Vsem je še v živem spominu katastrofa z dne 19. novembra min. l., ko se je namreč zrušilo še nedozidano vladno poslopje, katastrofa o kateri je bilo več delavcev ubitih in več njih teško ranjenih, a že se je pojavila nova nesreča. Ta katastrofa dogodila se je tako-le: Ob 1. uri 50 min. začeli so zidarji, poslujoči pri gradnji novega poslopja, ki se zida v ulici Pomerio na račun gospe Pancera (podvzetnik Ambrosini), strašansko ropot. Kaj se je zgodilo? Udal se je temelj in vsled tega zrušila se je vsa sprednja stran nove zgradbe. Žal, da je padše zidovje zasulo več delavcev. Nadzorniki so takoj obvestili oblasti, in prihiteli so na kraj nesreče župan Ciotta, zastopniki oblasti in četa vojakov. Zajedno pa so se lotili dela gasilci in stražarji, da izkopljejo ponesrečene iz ogromne kopice ruševin. Po trudopolnem delu spravili so na dan jednega mrtliča in 4 ranjene, toda možno je, da jih je ponesrečilo še večje število. Pri zgradnji poslovalo je 47 oseb; 21 zidarjev, 16 delnarjev, 6 ženskih in 4 dečki. Ko je stavljeni podvzetnik Ambrosini dožal o nesreči, t. j.: da se je porušilo poslopje, — omedlel je

To so vam stavbarji na Reki, da jih Bog usmili!

Krilarne pesmi († Josip Pagliaruzzi iz Kobarida) so izšle 15. decembra v dvojnem snopiču goriške „Slovenske knjižnice“, ki obseza doslej nenatisnene pesmi. Naročniki „Slovenske knjižnice“ jih dobe za navadno ceno 30 kr. s poštno vred. — Knjižarska cena bo 50 nč. — za dijake pa po 40 nč., ako naroče skupno vsaj po 10 iztisov in pošljejo denar naprej „Goriški tiskarni“ A. Gabršček. — Upravištvu „Slovenske knjižnice“ naznanja, da dobe ta dvojni snopič le oni naročniki, ki a navoščino niso na dolgu.

Sodajsko. Pred leti poročil je kmet Josip Bembič, iz okolice pomjanske, hčer kmeta in malega posestnika Andreja Pobega ravno tam. Obitelj tastova in nova obitelj zetova združili sti si v jedno obitelj. Prva leta živeli so v božjem miru, toda pozneje pričel je prepri met tastom in zetom — zaradi gmotnih koristi. Po noči od 18. na 19. avgusta t. l. sta se zopet sprla tast in zet. Zet Bembič pograbil je canjo grozdja in šel iz hiše tast Pobega jo je udaril za njim. Na polju sta se sprijela. Po naključju je pretep privabil kmeta Tedeska, ki je ločil pretepačja se sorodnika. Starega Pobega ugriznil je bil njegov zet nad levim očesom, starec pa se je maščeval nad svojim zetom s tem, da mu je obdeloval glavo s kamenom. Pobega moral se je minoli četrtke zagovarjati pred tukajšnjim sodiščem, obtožen teškega telesnega poškodovanja. Sodišče ga je obsodilo na 8 mesecev teške ječe in na 60 gld. odškodnine Bembiču. — Dodajmo še, da sta se Bembič in Pobega nedavno zopet stepla in v tem pretepu je Bembič odgriznel svojemu tastu pol nosa. Zaradi tega pride Bembič brčkone pred porotnike.

Policijsko. 17letnega postopača Ivana Obersnela, pristojnega v Planinu, prijeli so stražarji, ker se je klatil po št. Jakobškem okraju. Obersnel se je stražarjem upiral na vso moč. — Zaprl so 19letnega kmetkega fanta Ivana Poropata iz okolice Buzetske, kateri je še leta 1893. tukajšnjega trgovca z oljem g. Simona Ribariča osleparil za 25 gld. — Tvrčki G. B. Burgstaller (ulica Paduina hšt 2) odnesel je nepoznan tat iz zaprte mizice v pisarni tvežbe 900 gld. v baukoycih in srebru. Ta denar je bil last magacinerja Josipa Gärtnerja. O drznem tatú ni ne duha ne sluha.

Kolsdar. Danes (17.): Lazar, škof; Berta, muč. — Jutri (18.): Kvatre, Gracijan škof. — Malaj. — Solnce izide ob 7. uri 39 min., zatoni ob 4. uri 12 min. — Toplota večerj: ob 7. uri jutraj 5.5 stop., ob 2 pop. 10 stop. C. Loterijske številke, izžrebane 7. t. m.: Dunaj 6, 7, 53, 67, 38. Gradec 83, 88, 46, 9, 3. Temešvar 5, 43, 82, 51, 34.

Najnovejše vesti. Dunaj 16. Govori se, da je Cam-pite ili že imenovan deželni glavarjem za Istro; gledé osebe novega mu namestnika ne zna se ničesar. Okrajni glavar Schaff-gotsch se baje povrne iz Poreča v Koper, v Poreč pa pride sedanji glavar v Voloskem, Fabiani.

Dunaj 16. Cesar je vsprejel 6 členov 220 mož breječe maloruske deputacije. Govornik odposlanstva je obnovil zagotovilo o neomajljivi zvestosti in udanosti mnogo izkušane naroda maloruskega, ki je trdna opora prestolu. Izročena prošnja zahteva, da se razpusti deželni zbor in se razpišejo nove povsem zakonite volitve.

Carigrad 14. Udušenje ustaje med Armenci ne bode mogoče z dosedanjimi silami, kajti Armenci imajo izborne pozicije in dovoljno streljivo. Pri sedanjih silah trajala bode notri v spoplad.

Trgovinske brzojavke. Budimpešta. Pšenica za jesen 7.18. Pšenica za spomlad 1896 6.89 — do 6.91. Oves za jesen — — — — — Raza spomlad 6.20 6.22. Koruza za oktober — — — — — maj-juni 1896 4.47—4.48. Pšenica nova od 75 kil. f. 6.75—6.85 od 79 kil. f. 6.80—6.90, od 80 kil. f. 6.85—7.— od 81 kil. f. 6.95—7.05, od 82 kil. f. 7.05—7.10. — ledena 5.40—5.45; proso 5.40—5.75 ri nova 6.50—6.20. Ponudbe slabe vprašanja pomanjkuje. Prodaja — met. st. Vreme: oblačno. Praga. Neminirani sladkor f. 13.50 za januar 13.55, za maj 14.30. Oktobar-december. 13.70. Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred odpošiljatev proci f. 31.50. Con casa 32.25 32.50. Četvrti 33.25 33.50. V glavah (solih) 33.— — 33.50 jako stalno. Havra. Kava Santos good average december 89.75 za april 84.25. Hamburg. Santos good average za december 73.75 za mare 70.— maj 68.25 cene mirne.

Dunajska borza 16. decembra 1895		
	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.20	100.05
„ „ „ „ „ v srebru	100.20	100.15
Avstrijska renta v zlatu	121.60	121.25
„ „ „ „ „ v kronah	98.70	98.55
Kreditne akcije	369.75	367.75
London 10 let	121.45	121.30
Napolioni	9.64	9.62
100 mark	11.89	11.88
100 Italj. lir	44.87	44.80

Najlepše darilo

godovne in svečane prilike

Olinati portret 85x75 cm.
Antona Martina Slomška,
najfinije po najboljšem izvirniku izveden, na platno napet, v zlatih kovinskih barok. anti-barok ter črnih zlati okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gld., dobiva se v trgovini

D. Hribarja v Celji.
Kaj je Anton Martin Slomšek Slovence, bilo bi preveč govoriti. Njemu se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohora; njemu se zahvaliti za najboljše in najlepše pedagoške spise in demovinsko ljubzen vsemajšo pesni. On bil je najodličnejši buditelj naroda, in najbolj vnet zagovornik pravice Slovencev. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža, ki je in ostane vedni ponos in dika Slovencev.

Odvetnik

Dr. Viktor Supan

v Ljubljani
ima od danes naprej svojo pisarno
Gospodske ulice št. 17 A (palača Anersperg)
nasproti c. kr. okrajnem sodišču.

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST

via Caserma št. 16 ulod piazz della Caserma.
(nasproti celiki vojašnici).
prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angloska

kolesa (bicykle)

Zastopstvo koles „**Raleigh**“ iz tovarne „**Raleigh Cycle Co. Ltd.** Nottingham Anglosko“ in koles „**Adler**“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt.
Kolesa „**Raleigh**“ in Adler so tovarno znana, poslednja rabijo se v nemški vojski.
Kolesa pačila so na deželo in na vse kraje brez vseh stroškov.
Sprejemamo se popravila vsakovrstnih novih in starih koles in kavalnih strojev.
V zalogi nahajajo se vsakovrstna orodja in priprave za kolesa.

Zahtevajo naj se ceniki!

Josip Pizzarello

mehanič
izvaja vsakovrstne popravke kavalnih strojev in dvokoles. Prodaja nove in rabljene žiralne stroje in dvokolesa.
Via Madonna del mare šte. 4, vhod via Fontanone, vstrie 2. h. 1